

2022Z13483

Vragen van het lid **Eerdmans** (JA21) aan de Minister voor Klimaat en Energie over *het hacken van windturbines* (ingezonden 29 juni 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met de toename aan cyberaanvallen op windturbines op Europees grondgebied?¹

Vraag 2

Bent u ermee bekend dat als gevolg hiervan bijvoorbeeld vijf windturbines langs de Oude Maas al maandenlang stilstaan?²

Vraag 3

Hoeveel (pogingen tot) cyberaanvallen op systemen en netwerken van Nederlandse windturbines zijn u bekend over het afgelopen jaar? Wie waren hiervoor verantwoordelijk?

Vraag 4

In hoeveel gevallen waren deze cyberaanvallen succesvol en was er daadwerkelijk sprake van hacks door ransomware zoals bij het windpark Oude Maas?

Vraag 5

Om welke beheerders en windparken ging dit?

Vraag 6

Hoe is met deze hacks omgegaan? Zijn ze verholpen en zo ja, hoe?

Vraag 7

Heeft de (Rijks)overheid hierin een rol gespeeld? Zo ja, welke?

¹ Techzine, 27 april 2022, «Europese windenergiesector getroffen door golf cyberaanvallen». (<https://www.techzine.nl/nieuws/security/486216/europese-windenergiesector-getroffen-door-golf-cyberaanvallen/>)

² Rijnmond, «What the hack! Hoe de oorlog in Oekraïne windmolens langs Oude Maas al maanden stil laat staan» (<https://www.rijnmond.nl/nieuws/1512040/what-the-hack-hoe-de-oorlog-in-oekraïne-windmolens-langs-oude-maas-al-maanden-stil-laat-staan>)

Vraag 8

Hoeveel voorziene energie is hierdoor in totaal niet opgewekt?

Vraag 9

In hoeverre kunt u volhouden dat uw inzet op windenergie ons minder afhankelijk maakt van het buitenland, terwijl u tegelijkertijd via Tennet grote offshore windprojecten gunt aan Chinese staatsbedrijven en uw windturbines vanuit het buitenland gewoon lamgelegd kunnen worden?